

ÉDOUARD MANET

Le rendez-vous des chats

1868

Manets zwart-witte poes Zizi staat op veel schilderijen van deze kattenliefhebber. Soms als zichzelf (zoals in het schilderij uit 1880, *Woman with a Cat*) en soms in vermomming. Op deze tekening zien we de ontmoeting tussen twee katten op een dak uit de tijd van de Parijse Belle Époque. De fijngebouwde witte poes is net langs de knappe kater gelopen – haar omhoog gestoken staart betekent zoveel als 'hallo' en zijn vraagtekenstaart spreekt voor zich. Ze kijken beide over hun schouder om de ander te beoordelen. Een rendez-vous impliceert een afgesproken ontmoeting, maar het maken van een afspraakje is natuurlijk iets wat katten nooit zouden doen; laat staan dat ze zich eraan zouden houden. Uit deze charmante tekening blijkt dat Manet een onvervalste romanticus was en deze toevallige ontmoeting op het dak staat symbool voor een lichte flirt tussen een man en een vrouw.

PAUL KLEE

Kat en vogel

1928

Het eerste dat opvalt is dat Klee's grootogige kat (geschilderd toen hij nog Bauhaus-docent was, vijf jaar voor deze opleiding door de nazi's werd gesloten) iets in gedachten heeft; een vogel. De enorme pupillen van de kat zijn vrijwel volledig verwijd en we nemen aan dat hij helemaal op zijn prooi gefocust is en op het punt staat deze nietsvermoedende prooi te bespringen. Het volgende dat opvalt aan Klee's kinderlijke weergave is dat de neus van de kat door een schattig rood hartje is vervangen. Misschien heeft hij hier niet de jager en zijn prooi afgebeeld, maar stelt dit fraai gekleurde schilderij iets veel zeldzamers en kostbaarders voor: een liefdesrelatie tussen een vogel en een kat. Het is enigszins onwaarschijnlijk, maar gezien de tegendraadse trekjes in de psyche van een kat niet helemaal onmogelijk.

LUCIAN FREUD

Meisje met katten

1947

Het onbekende meisje uit de titel van dit werk is Freuds eerste vrouw Kitty. Ze was eenentwintig toen ze model zat voor dit nogal onprettige portret. Misschien werd deze katten niet direct gewurd, maar de witte knokkels van de vrouw suggereren dat deze arme katten wel wat te stevig werd vastgeklemd. Dit stel ontmoette elkaar toen Freud een verhouding had met de tante van Kitty en hoewel dit schilderij in het begin van hun relatie is gemaakt (die voor hun vijfjarige huwelijk eindigde wegens Freuds veronderstelde rokkenjagerij) wekt Kitty's lichtelijk angstige uitdrukking niet direct de indruk van een gelukkig huwelijk. Hoewel Kitty strak naar iets buiten beeld staart, lijkt de katten – ondanks dat hij het misschien benauwd had – niet bang te zijn om de kunstenaar recht aan te kijken. Hij staart uitdagend in de beroemde priemende blauwe ogen van de kunstenaar, die openlijk een zekere 'visuele agressie' tegen zijn onderwerpen toef.